

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán	
küldve:	
Egész évre	10 frt — k
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hónapra	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisors egyzerbeigattasáért 5 k
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 k
Nyiltér 4 hasábsopetisorsért 20 k.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szombat, decz. 6.

239. szám.

Schlauch és Samassa.

(T.) Szaporodnak az elkárhozott lelkek! Szegénység, becület, és tudomány, erő és bátorság, szóval minden jó lelki és testi tulajdon attól függ Tisza ellen van-e valaki, avagy Tisza mellett. Még a hit, még a vallásosság is innen datálódik. A mérsékelt ellenzék közönsége csakis annak mérik az üdvösséget róffel, ki a Tiszát rágalmazzák és bukattatni vágyók közt veri az ő mellét. Levén pedig a „P. Napló“ a Samassa egri érsek uszályhordozója, azt hittük felőle, hogy talán bizony katolikus, mert csak valami valláson lennie kell, de hát elvégre is az sül ki, hogy az bizony csak Tisza ellenes valláson van és ma eladja akár az egész katolicizmust, csak Tisza Kálmánt bukathassa meg az árán.

Mit csinált akkor szent Isten, mi kor a felsőházban a polgári házasságot tárgyalták. Mi volt neki akkor Schlauch! Eget verő lángész, dicső pap, a magyar klerus büszkesége. És most? Egy lenézett kereszties liga vezére. Na, de hát akkor Schlauch a kormány javaslata ellen beszélt, mint ellenzéki, ma pedig kath. főpapnál nem egyéb. „Bizony bizony“ — mondja pedig a habarék nagy hangja: „Nem elég az üdvösségre, hogy valaki kath. püspök legyen, hanem még Tisza ellenesnek is kell lennie.“ — Es ha bár Schlauch, mint a magyar katolicizmus herosa lép föl, és a felekezeti jogai mellett emel hatalmas hangot, a Samassa közlönye kárhoztatja őt, mert ama hatalmas hangban Tisza ellenes hang taláható nem vala. Sőt mert a Samassa lapja pedzeni kezdi, hogy a szahmári püspök fellépése a magyar katolikus hitfelekezet jogainak kikerekítésére befolyással, sőt hatással leend, hogy a magyar kath. klerust a protestáns Tiszák megnyerheti, hát neki fordul a katolikus érdekeknek s kezdi lovalni ellenük a közvéleményt. Samassának és Apponyinak nem kell semmi, csak Tisza bukása, az ő féktelen ellenzeneiknek és uralkodási vágyuknak,

csak Tisza ellen legyen hát kedveltebb szövetségeseik Belzebub, mintha Tisza mellett van a római pápa.

Es most nézzük, mi az a hazfiatlanság és ultramontanizmus, mely ellen a Samassa lapja a magyar közvéleményt fellovalni igyekszik? Az, hogy Schlauch Lőrincz szahmári püspök rendezni kívánja a magyar katolikus hitfelekezet viszonyait, amennyiben az idők és körülmények változtak, kormányrendszer változott, s apostoli fejedelmek jogait oly kormány és parlament gyakorolja, amely kormány és parlament nem kizárólag katolikus, és míg a református, ágostai, zsidó stb. hitfelekezet magán ügyeibe a hitfelekezeten kívül álló ember nem nyul bele addig a katolikus hitfelekezet kapuja minden más vallásnak beavatkozására nyitva áll. Schlauch tehát nem kíván egyebet, mint hogy a katolikus egyháznak is adassék meg az a jog, mely a többi hitfelekezeteknek megvan adva, s hogy a kizárólag katolikus belügyeket, más felekezeti ne intézhesse, és kizárólag az apostoli fejedelmre ruházott jogokat vallásilag vegyes elemekből álló testület ne gyakorolhassa. Azért-e tehát, mert ezt nem Samassa hanem Schlauch indítványozza, avagy azért, mert egy Tisza kormánytól semmi sem kell, hanem megbuktatására még a vallás is feláldozandó, — elég az hozzá, hogy mindnyájunk közös bámula-ára, a „P. Napló“ a Schlauch fellépésével szemben állás foglalt, s azzal izzgatja a közönséget, hogy ime most a klerus fojtogatja Tisza Kálmánt, hogy: „Vagy meghasz, vagy megadod amit mi akarunk!“

Országgyűlés.

Budapest. 1884. decz. 5

A képviselőház ma befejezte a költségvetés tárgyalását. Szólt két szélsőbéli szónok, nem mondva valami különöset, s Rácz Atánáz, a szabadelvűpárt közszereztében álló tagja, a ki épp oly hazafiasan, mint tapintattal utasítá vissza Babesiú vádjait.

A vita befejeztetvén, Hegedűs Sándor előadó szólalt fel, s felszólalásában szakértelemmel, alaposággal, hévvel és meggyőző erővel verte vissza az ellenzéki támadásokat. Az előadó beszéde ismét egyike volt azon beszédeknek, melyek a budgetvita színvonalát jelentékenyvé emelték.

Ugron Gábor ezután következett felszólalása, melynek a szélsőbálon nagyon tapsolt, igen sajnós bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy értelmileg művelt egyének is mily értelmetlen vadaskodásra képesek politikai szenvedélyök uralma alatt. A miniszterelnök erélyes, öntudatos, férfias és nemes visszautasítása, e vádakkal szemben a legjobb hatást keltette. B. Andreánszky zárbeszéde után gróf Szapáry Gyula pénzügy min. védelmezte a költségvetést, azzal a tárgyalóssággal, adatközzéssel, az egész állam háztartást áttekintő gondossággal, mely ez államférfiu beszédeiben rendszeren nyilvánul. Azon nyilatkozata, melylyel az állampapiros adó éntességének megszüntetésére czélzó indítványokat elkárhoztatta, a legnagyobb helyeslésre talált s bizonynyal a legjobban fog fogadtatni mindenfelé.

Ezután a szavazás következett és pedig fellálás után. A budgetjavaslat mellett akkora többség kelt föl, minőt a ház vajmi régen látott. Az ellenzéknek a budgetet még nem szavazó része még csak ellenpróbát sem kért. Báró Andreánszky javaslata mellett (az adómentes értékpapírok szelvényadóval sújtása) az antisemitákon kívül csak pár szélsőbali kelt föl.

A budget részletes tárgyalásának megkezdése holnapra maradt.

Állam és társadalom.

(Sz. H.) Nem egyedül álló nézet az, a mit a napokban is egy kitünő publicistától hallottunk a képviselőház padjáról, a ki bírálat alá veszi a magyar társadalmat és — nem lelkesedésében a liberalizmus és vivmányai iránt — élesen kikel a „reakcionárius“ társadalom ellen s határozottan kijelenti, hogy: a mennyiben liberálisok vagyunk, csakis az állam az, ellenben a társadalom retrograd irányzatot tanusit, s jóval mögötte van az állam liberalizmusának. S ebből következik — mint a hogy követeztetve is lett — az, hogy az állam ügyeljen előreladásában arra, hogy az ür közte és a társadalom közt ne nagyobbodjék, hanem a miú eszközökkel csak lehet, vonja maga után a társadalmat is.

Mindenesetre nagyon fontos kérdés ez, és megoldása a társadalmunk iránt való — akár a külföld részéről kivivandó, akár a részünkről köteles — rokonszenvet és bizalmat illetőleg nem kis mértékben döntő.

A kérdés megoldásának kísérleténél legelőbb is szembe ötlük az, hogy az ily általánosságban — mint a hogy mindig halljuk — föllállított tétel: az állam és társadalom közt ellentét van; az utóbbi nem tart lépést az előbbivel — a parlamentarizmus jelen szándában alig érhető. El nem képzelhető ugyanis, hogy a társadalom, a nemzet mást akarjon, mint a mit az ő akaratának szülötteként jelentkező főhatalom, az állam, illetőleg az államhatalom birtokosa: a kormány akar.

A dolog érdemére nézve nézetünk az, hogy a fönti tétel csak olyképp formulázva, oda redukálva felelhet meg a valóságnak, hogy a társadalomnak egy része marad viszsza s ez a rész utasítja el magától azt a haladó irányt, a mit az állam hatalmát birtokló kormány, a nemzet többségének véleménye, programja alapján állva — parlamentarizmus országban csakis ennek az alapján állhatva — követ. — Az pedig, hogy ilyen töredékek vannak, a melyek nem helyeslik a többség által követett irányt, hanem azt vagy tullicitálják, vagy mögötte maradnak, egészen a dolog természetében fekszik; be fogják ezt ismerni azok is, a kik társadalmunkat a maradás bűnében elmarasztalják, ha csak azt nem értik közvélemény alatt, a mely minden egyesnek a véleménye, egyező akarata. — Csakhogy ezt, (hgy t ill. ugyanakkor az iránynak legyen követője, egyformán akarjon kivétel nélkül minden egyes) nem egy nemzetet követő embersokaságtól, hanem öthat együtt levő embertől sem vehetjük biztosra. — Evtel csak azt akarjuk demonstrálni, hogy a közvélemény, közakarát nem állhat másból, mint a többség akaratóból; már pedig ha a többsége a nemzetnek nem egy, hanem több — némelek által meg is sokalt — ismétlődő alkalmmal járul helyeslésével, szavazatával ahoz irányhoz, a mit egy liberális, előre törekvő kormány az állam ügyeit vezetve követ: ez a többség, a társadalom zöme általában nem mondható reakcionáriusnak.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

HOLTOMIGLAN.

Regény.

Írta: Vértési Arnold.

I.

Sipos Bálint ügyvéd ur és Alvéghy Ferenczné ő nagysága.

Öreg ügyvéd vagyok. Harminez évig voltam özvegy Alvéghy Ferenczné ő nagyságának jurium et honorum directora. Soha nem volt ő nagyságának semmi panasza ellenem, valamint nekem sem volt soha okom legkisebb panaszra sem ő nagysága ellen. Nemesebb, jobbszívú és uriasabb hölgyet soha nem láttam. Hogy szép volt-e, nem tudom; sok ember azt tartotta róla, hogy sohasem volt szép. Miattam mondhatják. Hanem meg volt arezában a lélek szépsége, az a kimondhatatlan jóság és nemesség kifejezése, a mit én mindenkor tiszteltem s csodáltam benne.

En ügyvéd voltam s nem az volt dolgom, hogy ő nagyságának szépségét vizsgáljam. A számadásokat pontosan kellett vezetni, ő nagysága megkivánta a rendet. A tisztartónak nem lehetett nálunk heverni. Ritka gazdatiszt maradt meg nálunk, a cseléd se állta mindegyik ki, de a ki megmaradt, az nem is ment el többé holta napjáig. A nagyságos asszony oly kegyes, oly jó volt mindenkihez.

Sok jót tett a szegényekkel. Persze hogy nem trombitáltatta ki országvilágszerte, mint a hogy azt mai nap szokták tenni a kegyes szívű adakozók. Mi még abban az időben nem értettük, mit tesz az:

praktikusnak lenni, hogyan lehet hasznát venni mindennek, — még a jótékonságnak is. Nem is akarom megtanulni, öreg vagyok már én ahhoz.

Mikor férje meghalt, Alvéghyné nem volt még egészen 28 éves. Engem a következő évben választott ügyvédül. Az első években emlékezem rá, hogy sokan szerették volna a gazdag özvegy kezét megnyerni. Volt sok látogatás, hízelgés, solajtozás, ármanykodás. Mennyi hiábavalóságot össze tudtak beszélni, mennyi jót és szépet mindegyik önmagáról s mennyi rosszat vetélytársairól! Fialat ember voltam még, hanem nagy tapasztalást szerezhettem ekkor. Magam is csodálkoztam rajta, hogyan lehet az, hogy mind csupa haszontalan ember seregél össze a gazdag asszony udvarlására. Azon tapasztalást szereztem azóta, hogy gazdag nőknél ez rendszeren így szokott lenni.

Vagyonra nem fértéjtől maradt reá; szülöitől örökölte. Alvéghy Ferencz urnak már atyja elkártyázta az alvéghi bírtokrészt. A mi még megmaradt, azt elkártyázta Alvéghy Ferencz ur. En nem ismertem a boldogultat. Azt mondják, szép pörge bajusza volt, s szerette a ferblit. Egyebet nem tudnak róla mondani. Könnyen érhetőnek találom, hogy ily férj után nem volt kedve másodsor megpróbálni a házas életet egy második férj karján.

Csendesen élt, meglehetősen elvonulva. Mégis öregedett lassan. En nem vettem észre. Mindig az a szelid, nyugodt, méltóságos nő volt, a melyeknek őt eső perczétől utolsóig ismertem. Téli-nyáron itt lakott a kis faluban. Csak július elején szokott minden évben rendszeren eltávozni. Valami furdóbe ment. Egy hónapot töltött ott, aztán ismét hazajött.

Gazdag asszony volt, lakhatott volna Bécsben, Párisban, külföldi nagy városokban; neki jobban tetszett a kis falu, hol nem restelt elmenni az éléskamarába s minden második héten meglátogatta a szegény paraszt gyerekek iskoláját. — Finom volt azért és nagyurias minden e házban, a vi-rágházaktól kezdve, melyekre ő nagysága sokat tartott, a szép mahagóni butorokig s a cselédke illedelmes, komoly magaviseléséig. Még a két nagy fekete newfoundlandi kutya is az udvarban illedelmes és komoly volt.

Az Alvéghy család nagyon kiterjedt s legalább öt vagy hat vármegyében elszaporodott és elszegényedett. Czimérikben három korona állt s alatta egy kiterjesztett szárnyú sas. Nos, koronát nem viselt senki közülük, a sasokkal sem volt most már semmi bajuk. Ismertem egyet közülük, a ki iskola-mester volt, egy másik, a szürszabómenteséget folytatta. Hanem a ki történetesen még föld-birtokos maradt, őszkább volt, mint Cid a campador. Ha csak elkerülhetlen dolgom nem volt, soha nem kerestem fel egyiket sem.

A mi megyékben, hol ő nagyságának bírtokai feküdtek, két Alvéghy ur lakott; egyik ott helyben, ugyanazon faluban, hol özvegy Alvéghy Ferenczné, a másik mindjárt a szomszédságban. Mindig volt valami bajuk egymással. Az évnek legalább kilenez tízedrésznét át haragban voltak. Alvéghy Péter ur pénzt kért mindig kölcsön Alvéghy Izidor urtól és sohasem akarta megfizetni. Ebből aztán harag lett. Alvéghy Izidor ur exequáltatta Alvéghy Péter urat; ebből még nagyobb harag lett, a minek rendszeren azvetett veget, hogy Alvéghy Péter ur ismét pénzt kért kölcsön, s a barátság ismét tartott addig, míg újra exequálásra nem került a dolog.

Történt azonban, hogy Izidor ur ki nőtlen ember volt, a schweiczi kisasszony látása által azon gondolatra vezéreltetett, hogy fölhagyjon a nőtlen étellel. Hogy miért kellett e gondolatnak épen a schweiczi kisasszony által előidézteni, azt nem tudom nem is kutatom; azt mondják, a házasságok az égben köttetnek. Bizonyos, hogy a kisasszony eléggé csinos volt; takarékos is, a mi Izidor urnál a csinosággal egyenlő értékű volt, ha nem nagyobb.

Izidor ur házassági szándékát ki is jelentette Péter urnak, ki azon időben éppen százötven forintjával volt adós. Péter urnak nem volt semmi ellenetése, annál inkább mert föltéve öcseséről azon nagylelkűséget hogy a schweiczi kisasszony átengedéséért hitelezni fog neki ismét, legalább is újabb százötven forint erejéig. Megkell valiani, hogy Péter ur még így is veszteségekben volt, mert gyermekei a schweiczi kisasszony férjhez menetele által megfosztattak az ingyen oktatás jótéteményétől. Izidor ur fukarsága volt az oka hogy a testvéri szeretet e jó indulata Péter ur keblében azon dacosság-nak engedett helyet: hogy ő bizony nem hagyja Adelheid kisasszonyt férjhez menni.

Igaz, hogy Adelheid kisasszonynak szabad tetszésétől függött az: vajjon férjhez akar e menni vagy nem, s Alvéghy Péter ur koronás cimérené daczára sem birhatott annyira hatalommal, hogy e házasságot megakadályozhassa, ha Adelheid kisasszonynak férjhez tetszik menni; Izidor ur azonban egy csapással véget akart vetni minden vitának és törtéhető ellenkezéseknek. Nem tudom hogy mire való volt azon lépés, melyet Izidor ur és Adelheid kisasszony czélszerűnek tartottak elkövetni, hanem elismerem, hogy re-geyes volt az s teljesen meletó a középkor

Honnan van hát mégis, hogy a fennebbi váddal sújtják? Onnan, hogy mozog, hallatja panaszcívát egy a többséggel a liberalizmus ösvényén haladni nem tudó vagy nem akaró kisebbség. Oka tehát annak, hogy az összeség vádoltatik, a nép egy nagy kisebbségben levő táborának olyan irányra, a mely a haladás kívánalmaival ki nem egyeztetheti. Valami nagy baje már ez is, hogy ily töredék van? Beismerve, hogy az olyan irány, a mely visszaélést vesz célba: bizonyos mértékig veszélyt képez. — ami természetes is — mégis fölláttuk az alternatívát: vagy gátja az az összeség haladásának, vagy nem. Ha igen, akkor ellensúlyozandó, nyilatkozzék a veszély akár a sajtóban, akár egyéb téren, az annak megfelelő intézkedéssel; vagy nem az, és akkor az összeséget képviselő többség által követett irány esorát nem szenvedhet.

A hangoztatott vád tehát, szerintünk, csakis akként formulázható igazságosan: hogy társadalmunk még nem minden rétegét hatotta át és hódította meg a liberalizmus szelleme, vagy legalább annyira nem, hogy annak oly buzgó harczoisáivá szegődnék, mint sok lelkes szószólója, így, a többi közt, Beksic Gusztáv, társadalmunk bevádolója. De hát ne feledjük, hogy társadalmunk még ma is nem kis kontingenset tesz ki azok, a kik nem az újabb keletű liberali-iskolából kerültek ki, hanem az ezt megelőzőt aerában nőttek föl s a kiknek annak a tanai váltak vérükké. (Hiszen alig néhány hónapja olvastuk e lapok hasábjain is — a régi konzervatívok kimulásától — ezt a nézetet megerősítő fejtegetéseket.) A régi konzervatívok, beköszöntvén a haladás idősaka, megnyugodtak a dolgok új fordulatában, belátva: hogy fát volentem ducunt, nolentem trahunt; de hogy az iránt úgy fölmelegedni, mellette oly tüzzel, oly nemis hévvel harcolni nem fognak, mint a kik kizárólag annak hatása alatt nőttek föl, könnyen érthető. Meggyőződésünk tehát, hogy a jelzett s gyakran hangoztatott vád társadalmunk nagyobb része ellen igazságtalan; a liberalizmust oly hévvel mint ennek fiatal bajnokai, szolgálni multjánál fogva nem hajlandó, de egyébként azt semmi téren nem gátoló tábor kiháló és maholnap az új szellemben felnőtt nemzedék által végkép fölvaltandó tagjaival szemben (ha azoknak mégis tette lelkesítését célozza) céltévesztő: azon kis töredék miatt pedig, a mely a liberalizmusnak és haladásnak nyílt ellensége, a mig ez nem veszélyes, ennek folytán nem is szükséges komoly rendszabály; ha pedig veszélyes jellegűvé válik, az övrendszabályok által féken tartva, szintén nem befolyásolhatja a haladás irányát, és így miatta ez esetben sem ítéhető el az egész társadalom.

Színház.

Rendkívül érdekes és zajos esténk volt tegnap színházunkban. „A koldusdiák” szerzőjének Millockernek „Gasparone” című operetteje került színpadra. A színház

szelleméhez, melyet a schweiczi kisasszony imádozt. Megszokták és titkon megskizték.

E lépés Péter urat fölbőszítette. Még inkább az, a mi ezután következett. Izidor ur elegendőnek tartott egy hetet a mézeshegyek élvezésére, a másik héten már tekintetbe vette az idyll élvezeteken kívül a komoly realis dolgokat is, és felszólítást intézett mindjárt a második hét elején bátyjához, hogy Adelheidnek másfél év hátralevő fizetését három nap alatt haladéki nélkül lefizesse, más-különb a törvény útján fog ellene kereset indíttatni.

Mikor ez eset történt, Alvéghy Ferencné ő nagysága épen a meháiai fürdőben időzött. Siralmas és panaszok leveleket kapott otthon maradt rokonaitól. Minden posta hozott egyet, néha kettőt is. Péter ur panaszoktól Izidor ur ellen, Izidor ur Péter ellen. Péter ur rettenetes színekkel esetelte azon gonoszságot, melyet testvéröccsére, kit nem akart többé testvéreinek sem ismerni, elkövetett. Soha még ily botrány az Alvéghy családban nem történt! Egy jöttment kaczér teremést nőül vesz egy Alvéghy, kinek öse II. Lajos király korában erdélyi alvajda volt! De még ez nem elég? Megszoktatta! E rossz példa által megmetélyezte a gyermekek fogékony szívét. Neki, Péter urnak gyöngéd hajdonkorban levő leányai vannak. Gondolja meg asszony néje, hogy mily rettenetes bűnre vezet példát adott itt az ifjúságnak.

Izidor ur is siralmas panaszokkal töltött meg hosszú leveleket. Tele írta mind a négy lapját, köteletségének tartotta figyelmeztetni kedves nénjét, hogy mily elvetemült, jellemtelen ember lett ez a Péter. — Nemesek neki, Izidornak adós marad, hanem rátatlan nejét is meg akarja károsítani s vo-

egészen megtelt, s a közönség gyönyörködve hallgatta az új operette fölbemászó kedves zenéjét. Az operettének ügyes, mulattató vigjátéki szövege van, mely lekötö a figyelmet mindvégig. A zene oly tetszésben részesült, hogy a mi nálunk ritkaság csaknem minden számot zajos tapsvihár követett, nehányat pedig kétszer háromszor is megújraztattak. Ez a tetszésnyilvánítás egész az előadás végéig nem szűnt meg, mert még a harmadik felvonásban is egyre újraztatták a szép valczereket és az ügyes coupletteleket, melyeket Nyilas sok komikummal s jól adott elő.

A kiállítás, az összejáték, és az egyes szereplők pompásan előmozdították az új operett sikerét, melyhez szivesen gratulálunk Krecsányinak, mert azt hisszük, hogy ami a színház cassára nézve „Koldusdiák” volt a mult évben, ugyanaz lesz az idén „Gasparone.”

A szereplők között első hely illeti meg Iványi Mariska kisasszonyt, ki egy vén dámat alakított ellenállhatlan komikummal. A közönség meggyőződött róla, hogy nők omik a szerepekben is érdemesítheti valaki magát a művésznői elnevezésre, a kisasszony pedig láthatta, hogy mily erőteljes tehetséggel bír a komikához, mert minden szavával derűtséget keltett, és nyílt jelene tekben is többször viharos tapsokat aratott. Örley Flór a kisasszony kedves, elegáns volt, mint mindig, s énekeirészeit nagy hatással adta elő. Egy dalát kétszer is megújraztatták. Erdélyi Mariettának hátastalan szerep jutott s kevés számbavehető énekrész, de ennek kitünően megfelelt. Gazdagon és fényesen öltözött. Ugy halljuk, hogy szerepét felváltva fogja játszani Halmai Evával.

A férfi szereplők közül az est dícsőségében Horváth, Kiss Mihály, Nyilas és Sajó osztoztak. — Horváth egy gyönyörű valczert szépen énekel s zajosan megújraztatták. Ma a darabot ismétlik.

„Az arany ember.” A bpesti nemzeti színházunk oly érdekes és zajos estéje volt szerdán, a minő már rég nem volt: „Az arany ember”-t, Jókainak 5 felvonásos drámáját adták először. Valamennyi lap konstátálja a kitünő sikert, a mit a darab aratott. — A miben természetesen része volt a kitünő előadásnak is. A közönség a koszorús szerzőt elárasztotta lelkes ovációival.

„A darab hatása — így végzi a P. N. kritikáját — olyan volt, mint vámi lehetett: zajos és általános. A zsufoit házban mindenki tapsolt s hívta a szereplőket s velük a szerzőt. Jókai Mór minden felvonás után háromszor hívták a lámpák elé. Az egész előadás alatt több mint tizenötörször. A darab a mai batásból ítélve, sokáig tartani fogja magát.

Napi hírek.

„Holtomiglan.” Ez a czime azon regénynek, melyet lapunk mai tárczájában kezdünk meg közölni. A regényt Vértess Arnold lapunk szerkesztője írta. A mai naptól kezdve lapunkat a rendesen több példányban nyomajuk, hogy a regényvel azoknak is szolgálhassunk, kik ezután jelentkeznek lapunkra előfizetőül. Új előfizetőinknek lapunkat már a mai naptól kezdve megküldjük, míg előfizetési díjjaikat csak újtól számíttjuk. Hiszünk, hogy lapunk olvasói ezután is szíves pártfogásban fog-

nakodik kifizetni fáradságosan megérdemelt díját. Ez több a rablásnál is. Hát azért veszdött Adelheid két évnél tovább azzal a tudatlan sok rossz gyerekekkel? Ha valami lesz belőlük, ha akasztófára nem jutnak, ezt egyedül Adelheid nevelésének köszönhetik. Bizony Péter megcsókolhatná Adelheidnak még a cipője talpát is, s ime a helyett gonoszul visszatartja a rég megérdemelt fizetését is. — Egyébként ő (Izidor) meg van győződve, hogy Péternek gyermekei csakugyan az akasztófán fognak meghalni, mert olyan apának a gyermekeiből nem lehet egyébb mint elvetemült zsvány. Izidor már előre is látja, hogy milyen gyalázatot fog hozni ez a Péter az Alvéghy családra.

Szép mulatsága volt a nagyságos asszonynak a fürdőben minden nap olvasni ezeket a leveleket, mert sem Péter sem Izidor el nem mulasztották pontosan megírni kedves nénjüknek, a mit már egy hét óta minden nap megírtak. Ő nagysága meghagyta nekem, hogy csináljak valamit, s békítem ki a két nemes urat. Egyuttal meghagyta nekik, hogy réam hallgassanak s ne merészlejenek neki több levelet írni, ha ki nem békülnek.

Mondhatom, hogy nem volt örvendetes megbízás. De megszoktam mindent szivesen teljesíteni, a mit ő nagysága kívánt és parancsolt. Ő nagysága minden időben úgy tekintett engem mint legjobb, legőszintébb barátját. Kocsira ültem, és siettem megbízatásom helyére.

II.

Családi élet.

Mindig szerettem a gyermekeket. Meglehet telán azért, mert nekem nincs. Agglegény vagyok, s egyedül üve esténként kan-

ják lapunkat részesíteni; mi részünkről ezután is oda törekszünk, hogy érdekes lapot nyujtsunk, mely minden oldalról gyors és pontos, kimerítő téjékoást nyujtson. Nevezetes eseményekről ezután is táviratilag nyerünk értesítést. — A „Holtomiglan” regény után ismét egy újabb eredeti regény közlését kezdjük meg, de e mellett önálló kisebb tárcákat is fogunk közölni.

Figyelmeztetés. A Párizsban fellépett cholera-járvány folytán feltehető, hogy francia-országi utazók nagyobb számban hazánkban is tognak menedeket keresni. Hogy tehát a vész behurcolása ellen a kellő intézkedések megtétehessenek, kir. belügy-miniszter ur Ó nagyméltóságának f. évi november 16-án 62832/VIII. ü. sz. a. kelt körrendelete folytán szigorúan meghagyatik a vendégfogadók, szálloda tulajdonosok s általában mindazoknak, kikhez Franciaországból látogatók, utasok, munkások érkeznék s be szállanak, hogy azok megérkezése után a rendőr-kapitányságnál haladéktalanul, a napnak bármely szakában (esti 6 órált reggeli 9-ig a czeplé-utcai rendőrkapitánysági épületben a napos rendőri tisztviselőnél) jelentést tenni köteleességüknek ismerjék. Debreczen, 1884. decz Boozkó Sámuel rendőr-főkapitány.

A helyi vasutnak „Csokonai szobor” nevű megálló helye ma a Csokonai kert nagytetemplom felőli szegletéhez helyeztetett át.

Harez a kollégium ablakai ellen. Néhány nap óta ismeretlen, bizonyosan éretlen gyerekek azon boszantó szokást vették elő, hogy estének, hol egyik, hol másik szoba ablakát valószínűleg azzal az ismerős gummi puskával belövöldözik. Megtörtént már hogy ugyanazon egy ablak üvegtáblát többször is összetörték. Ezek a kis gazemberek még a második emeletre is jól tudnak czélni, mert már itt is megérezte egy pár üvegtábla ostoba ügyességüket. A főiskolai gazda nem győzi csináltatni az ablakokat. Még eddig nem sikerült kézrekeríteni e gonosz sport vakmerő kedvelőit.

Próbátánczestély s azután táncz-igalom tartatik ma este Alföldi Károly jeles tánczmeister által a Korona vendéglő termében. Ugy értesülünk, hogy a közönség körében nagy érdeklődés uralkodik e jól sikerültnek ígérkező mulatság iránt.

Új távirtdai állomás. A h.-doroghi új távirtdai állomás megnyitott s a közforgalomnak átadott.

A tegnapi „Debreczeni Hirlap” a haladó idöket sas-zárnyakon megelőzi, kelvén 1884. deczember 28-ikáról. — Hiába, a sajtóhibák ugyancsak burjánzanak.

A városi költségvetés foglalkoztatja most a városi tanácsot A költségvetés rendes kiadása a főszámvévo és a jog és pénzügyi bizottság előirányzata szerint 733,325 frt 06 krajczár a bevétele pedig 735,900 forint 02 kr. Tehát a többlet 2574 frt 96 kr.

Esküvő. A bonyi Gyula szántársulatunk kitünő színművésze ma délután esküvőt örök hűséget, Klósz Ilonka kisasszonynak. Az esküvőn fényes és nagy közönség vett részt. A művész pályatársai pedig testületileg jelentek meg.

Sajtóperek Debreczenben. Ez idő szerint a debr. törvényszék előtt két rendbeli sajtóper van folyamatban. Nyegre László örökbeneső lakos szolgabírónak — Hollósy István, Rományi István m. szigeti és Sréter Mehel úrvér-bustyaház beneső lakosok ellem sajtóperében az esküdtzéki tárgyalásra

dallóm előtt gyakran elkomorodom; érzem, hogy hiányzik melőlem egy vidám nő és fürge gyermekek csoportja. Most már nem segíthetünk rajta. Alvéghy Péternek több is volt az áldásból mint szükséges: tizenegy élő gyerek.

Sokat hallottam emlegetni, hogy mily rosszak, pajkosak. Szeretem a pajkos gyermekeket. En különben most ez izben voltam először Alvéghy Péter házában.

Négy falból állt csakugy mint bármelyik másik ház, de anyagban különbözött, hogy födelét rég elhordta a szél, hogy a kályhafűtők, és hogy a láznak tiz ablaka közül csak három ablaktábla volt ép, a többi mind betörve.

Kerítése nem volt, kapuja sem. Teljesen nyitva állt, mint a hogy azt a régi magyar vendégzeretet megkivánta. Senki sem tudta volna megmondani, hol kezdődik az udvar és hol van az utca. Csak annyiban különbözött, hogy az utczán több volt a por s az udvarban több a dudva. Egy csoport gyerek eget hasogató kiabálásokkal rohant előmbé. A kocsist csak az Isten örizte, hogy el nem taposztatott egy párt közülök. Belekapaszkodtak a kocsis oldalába a saraglyába, még a kerekébe is. Mosdatlanok voltak s nagyon hasonlítottak az ausztráliai vademberekhez azon különbséggel, hogy nyakától térdéig mind-egyik be volt takarva olyan a milyen ruhadarabokkal. Kalapja s csizmája egynek sem volt.

Öten voltak s rohammal bevették kocsimat. Ki nem dobtak belőle, hanem rögtön zsebeim kutatásához láttak.

Mit hozott maga, bácsi? Van-e krajczárja? Adja nekem ezt a kesztyűt. Nekem meg adja ide ezt a kést. Minek magának az a sok krajczár?

Ilyen szavakkal rohan meg az ifju had,

újabb határidőül 1885. évi január 30-ka tüzetett ki a debreczeni kir. törvényszék által. A másik sajtóperben most folyik a vizsgálát. Ebben a vádló Galánfi Lajos kir. közjegyző Bösörményben. Szopó János H. Bösörményi ügyvéd a „H. Bös. Hirlap”-ban Galánfiyt becsületben sér-tette meg, — s ezért indított ellene sajtó-peret. —

A debreczeni dalárda által s a h-mári vendégeik jövetelére rendezendő fogadtatás és ellátás programja következő: Szombaton decz. 6-án este 8 1/2 órakor fogadtatás az államasutai áll. onnan a helyi vasuton bevonulás a „Hungária” vendéglőben ott társas vacsora a közönség részvétele mellett. Vasárnap decz. 7-én déltán 1 órakor társas ebéd „Bika” vendéglő éttermében egy teríték ára 2 frt, melyhez jegyek válthatók „Bika” szállodában. — Este 7 órakor a „Bika” disztermében külön kiadott műsorral szathmári vendégeink és a 39-ik es kir. gyalogezred zenekara közreműködésével nagy-hangverseny, ezután a tánczvizgalom ugyanott, belépti díj a hangverseny és tánczvizgalomra személyenként 1 forint, páboly 2 forint. Az elfogadásnál valamint különösen a társas-ebéd, és hangversenyen, mely utóbbinak tisztá jövedelme a helybeli veres kereszt egylet és felolvasó kör javára szolgáland, kéretik a mélyen tisztelt közönség minél nagyobb számmal megjelenni, hogy vendégeink iránti szives látás ez uton is kifejezést nyerjen. Debreczen 1884. decz. 6. Lengyel Imre delegyleti elnök.

Érdekes és szép jelenet folyt le tegnap délelőtt a színház egyik öltöző szobájában, hol Komlóssy Arthur mint a társulat képviselője az orsz. szinicongressuson, — mutatta be magát. Krecsányi igazgató meleg szavu beszédet intézett Komlóssy urhoz, ki a színészet ügyének oly lelkes harczoisa. Komlóssy meglátva mondott köszönetet s ígérte, hogy a színészet ügyét ezután lelke mélyéből fog igyekezni pártfogolni.

Jásznagykunszolnok megyében a városi tisztújítások határnapja: A tisztújítás Turkeve és Kunhegyes városokban decz 7-én, Karcagodon decz. 9-én, Jászberényben decz. 19. Kisújszálláson decz. 21-én, Mezötúron decz. 22-én lesz.

Egy norinbergi és díszmü kereskedésben egy segéd és egy jó házból való 14 éves gyakornok kerestetik. Bővebb felvilágosítást kiadóhivatalunk nyujt.

Arany szivarok. A most elhalt Elszler Fannyuk egy doboz arany szivarja volt. E szivarok története a következő: Amerikában szokásban volt, hogy a vendégművésznők midőn jutalomjátékukra kerül a sor, a színházi jegyeket lakásukon személyesen árusították el, és a jegyevők ilyenkor rendszerint a jegy árán kívül apróbb ajándékokat nyujtottak át. Így történt ez Elszler amerikai vendégzereplése alkalmával is. Jött egy napbarmitotta virginiai farmer, ki pár pillanattig szemét a művésznőn felejtve, a jegyért járó 10 dolláron kívül szó nélkül egy dobozt tett le és be sem várva a művésznő köszönetét, tavozott. Elszler felbontván a dobozt, abban 10 darab szivart talált, melyeket, mint rá nézve hssználhatatlanokat impresszáriójának adott át, ez a szivarokra összegyujtani észrevette, hogy a szivarokra összegyujtani minden egyes dohánylével egy színarany rudacsokát tartalmaz.

s hogy szavaiknak igazságát bebizonyítsák, mely szerint nem látták be, hogy minek nekem ez a sok krajczár, ki is zsebelték apró pénzemet egészen. Akkor aztán hajba kaptak egymásközöt.

Takarodtok onnan, gazemberek! — rivalgott belülről egy erős, mennydörgő hang s kilépett a tornáczra Péter ur.

Üssön szét a kölykök közt — tanácsolá Péter ur; s miután látta, hogy tanácsát nem vagyok hajlandó megfogadni, a kocsishoz fordult s azt biztatta: — üs közéjük az ostornyéllé! Ne bámulj, te fajánkó, huzz egyet a hátára mindegyiknek.

A fiuk nem várták be, vajjon a kocsis engedelmesséked-e Péter ur szavának, hanem nyakra före leugráltak a kocsiról s békében hagytak leszállani engem.

Péter ur még egy pár erőteljes szót mormogott, melyek igen alkalmasak lehettek ugyan az ifjuság lecsendesítésére, de nem alkalmasak arra, hogy én itt ezeket szóról szóra leirjam. Csak aztán jött idővöléseme s nyujtottá felém kezét.

No épen jókor jött, — szolt betuszolva a házba, mi közben a legnagyobb aggodás és óvatossággal léphettem át csak a küszöbön, hol egy két éves kis fiu, három agar társaságában kényelmesen hevert, elbarrakodozva a bejárást. — No épen jókor jött. Egy játszótárs hiányzik a csalárból.

Sajnálatomat fejeztem ki, hogy ebbeli reményében csalódnia kell, miután a caabri ashoz nem értek.

En nem bánom, — viszonzá nyugodtan. — Hát ferblizni fogunk. Nekem az is mindegy.

(Folyt. köv.)

Az udvari bál. A budai királyvárlakban január elején az eddigi megállapodások szerint 7-én udvari bál lesz, a melyen a trónörökös pár is megfog jelenni.

Petőfi New-Yorkban. A „New York Herald“ egy Bécsből küldött távirat útján azzal mulattatja Amerika művelt közönségét, hogy Szibériából most érkezett híre, s Budapestre általában el van terjedve, hogy Petőfi Szibériában él, és sanyarog az ölbányában. Természetesen, hogy a „Herald“ bár jó későn de erősen megfogta — Manasses Davidot, melytől csak Eszterházy Pál gróf, ki jelenleg New-Yorkban időz, szabadította ki a „Herald“ hoz intézett levelében, képtelenségnek jelentve ki azt, hogy olyan híru ember mint Petőfi, annyi ideig sülnödhözne Szibériában, anélkül, hogy arról a magyarok valaha is hírt vettek volna. Eszterházy e levelében azt igyekszik bebizonyítani az amerikaiaknak hogy Petőfi minden valószínűség szerint a segesvári csatában elesett.

A király a m. kir. államvasutak külön udvari vonatával Gödöllőre a fővárosba érkezett s ezuttal használta első ízben a központi személypályaudvar királypavillonját. A miut a kocsiból leszállt, báró Mondel főhadnagy a szárnysárgái kíséretében egyenesen a királyi nagy várterembe lépett, melynek pazar díszítéseit és berendezését a villamvilágítás mellett több perczig szemlélte. Ezután a királyné kis vártermébe ment, majd a kíséret számára berendezett várótermet tekintette meg s a kalauzoló állomásfőnökhöz és építésvezetőség tagjaihoz fordult s magyarul azt kérde: „Most készültek el vele? S az igenlő válasza azt jegyezte meg: „Gyönyörű, fényes, igazán nagyszerű“.

Színházi műsor. Vasárnap II. Rákóczy Ferencz fogsága; hétfő „Szökött katoná“; kedd „Gasparone“ s szerda „Tiszaháti libáska“ (Boránd Gyula jutalmára); csütörtök „Koldusdiák“ péntek „Egy dalárda viszontagságai“ (vigjáték először); szombat: „Gasparone“.

Egy joghallgató, ki a német és magyar nyelvből alaposan jártas, nevelőül ajánkozik gym. tanuló, vagy kisebb fiúk és leányok mellé. Bővebb felvilágítás nyerhető szerkesztőségünkben.

Az országos közalapból a tisztán tül ev. ref. egyh. kerületben a következő egyházak részesültek segélyben: 50 frt segélyt nyertek: Apahegy, Méhtelek, Misztótfalu, N.-Hodos, Balassér, Ugornya-Gergelyi, Akló, Bököny, Kálló-Semjén, Sz. Leányfalva, Császló, F. Darócz, P. Darócz, Fülöp, Cs.-Ujfalu, Ura, Darnó. — 100 frt segélyt nyertek: D. Apáti, Kak. Sz.-Márton, Pettyén, Bánfalva, Fűzes, Szku. lia, Bilke, Darócz, T. Vid, F.-Vásárhely, Less, M. Kakucs, Darvas, K.-N.-Rév, Danes, háza, Alsó-Ábrány, M.-Petri, Tóti, Bere, Ó-Pályi, Papos, Bábon, Csepe, T.-Ujhely, Tivadar, Mártonfalva, B.-Ábrány, Tiszazsuzsácz, H.-Dorog, Beszterecz, Oros, Jákó, F.-Tót, M.-Gyórok, Nyégerfalva, Szakál, Angyalos, Csahócz, Dara, Géberjén, Jánk, Mánd, Rápólt, Sonkád, Tatárfalva, Zsarolyán, Kőmörö, Csermő. — 200 frt segélyt nyertek: Patóháza, Csávós, Hertelend, M.-János, B.-Som, Kis-Majtény, Belényes, Uj-Bélerind, Polgár. — 70 frt segélyt nyert: Pálfalva. — 150 frt segélyt nyertek: Vámfalu, Klopodia, Mátyfalva, Tekeháza, Tur-Terebes, Acsád, Szeged, 110 frt segélyt nyert: Bunyaszegszárd. — 300 frt segélyt nyertek: Alsó- és Felső-Józsa, Rákóczi. — 80 forint segélyt nyert: Nevelőfalva. — 500 frt segélyt nyert: Szapárfalva. A máramaros-szigeti, missió és a dolhai fiók egyh. részére 500 frt megszavaztatott, de az még későbbben adatik ki. Az egyházak kaptak összesen 9860 frtot; a lelkészek közt pedig 5060 frt osztott ki segély képen még pedig 50 frtos segélyben részesült 19, 80 frtosban 24, 100 frtosban 15, 150 frtosban 3 és 120 frtosban 2 lelkész. A debreczeni egyházmegyéből az egyházak közt 400, az alsó-szabolcs-hajdúvidékiekben 750 frt osztott ki; e két egyh. megyéből a lelkészek közül senkiksem kapott segélyt.

A katonatiszti becsület. A közös hadseregben újkor lép életbe a becsületbírósi eljárásra vonatkozó szabályzat, melyet az uralkodó már óváhagyott. A becsületbírósi eljárás tudvalevőleg az a céljuk, hogy megőrizzék egy egyesek, mint az egész tisztikar becsületét. A becsületbírósi hatáskörébe valók mindama események és mulasztások, melyek a büntető törvény szerint nem tartoznak fenyítendő eljárás alá, de annyira sértik a tisztikar becsületét, hogy fölmerül az a kérdés, vajjon az illető viselheti e tovább tisztirangját. Az összes tábornokok, tisztek és hadapródok a becsületbírósi hatáskörébe esnek, tartozzanak bár a nyugdíjasok közé, vagy a tartalékhoz, s legyek bár szolgálaton kívüli állományban. Mindezeknek, polgari embernek is jogában áll, hogy följelentse az illetékes hatóságnál valamely katonatisztnak olyan eseményt, vagy mulasztást, mely sérti a tisztikar becsületét. A katonatisztek pedig tartoznak ezzel. A becsületbírósi, mely előtt mindig egy tényleges szolgálatban lévő tiszt, legalább is kapitány szerepel védőnként, háromféle határozatot hozhat. Először fölmentheti a vádlottat, másodsor kimondhatja a vétkességet, mely a katonai rang elvesztését vonhatja maga után, harmadsor pedig kijelentheti, hogy a vádlott ellenére eszellekedett ugyan, a katonatiszti becsületnek, de nem oly mértékben, hogy meg kellene őt fosztani rangjától.

A kit az utóbbi határozat ér, annak minősítési lajstromába beiktatják a becsületbírósi ítéletét. A hadügyminiszter föloldhatja ugyan az illető e határozat terhe alól, de a mig ez meg nem történt, az elítelt nem nyerhet magasabb rangot. Ha másodízben sőtja ilyen ítélet, akkor elveszti katonai rangját.

Humor. A kaszányából. „Önkéntes Csöröggy, kiált az önkéntes tize desre a hadnagy, azzal vádolja a legénység, hogy veszekedő perlekedő békerontó... „Hadnagy ur! En az ügyvédi pályára készülsz s így gyakorolnom kell magamat a perlekedésben!“ — Lovászokról. Amerikában a lovászok egy idő óta a legfényesebb parthiekat csinálják, az előkelő ladyk nyakra före szokták meg velük. A sajtó kifogyhatlan e furcsa izlés gunyolásában. Ime egy kis mutatvány belőle. Nő: (szemérmesen le-sütött szemekkel): „Igaz... hanem tudod John, én sem vagyok még olyan öreg!“ — Szegény gazdag! Egy newyorki milliommios minden est: így szól nejehez: „Kedves Ettie a leányok hálószobájának vasas ajtaja jól be van zárva?“ „Igen!“ „A lovászok meg vannak vasalva?“ „A két rendőr már elfoglalta helyét az előszobában?“ „Igen!“ „Igen!“ A milliommios (sójajta): „akkor hát fe-küldjünk le!“

Regényes szöktetés története képezi közbeszéd tárgyát Dublinban. Az ir főváros egyik legjobb családjából származó kisasszony beleszeretett egy fiatal urba és a szűkönek eleintén nem volt kifogások e viszony ellen. — Később azonban megtudták, hogy a fiatal ember anyagi viszonyai nem a legkedvezőbbek és megparancsolták leányuknak, hogy a fiatal emberrel szakítson. A kisasszony azonban nem engedelmkedett és ezért atyja bezárta hálószobájába. A leány azonban talált módot arra, hogy szerezze ki magát a szűköből. — Az ablakból dobott neki ki leveleket, a fiatal ember viszont a hírlapok útján választott és ily módon állapították meg a szűkö részleteit. A lány a mult héten az ablakon át megszökött a szobából és egybekelt kedvesével. Azután nászutra indultak, melynek irányát a rendőrség igyekszik kipuhatolni.

Dáné István diszmiáru üzlete sokkal ösmeretesebb a debreczeni közönség előtt, és az az üzlet a hosszú évek során sokkal inkább kiérdemelte már a közönség pártfogását a solid megbízhatóság által, sem hogy azt bővebben is ajánlanunk szükséges volna. Teljesen elég ha a lapunk mai számában foglalt hirdetésre egyszerűen rámutatunk.

Olvasóink szives figyelmét lapunk mai számában megjelent M. Stin Hamburg és Valentin & Com Hamburg pénzsorsolási hirdetésre felhívjuk, melyek minden kétely kizárásával csak a közönség érdekét tartva szem előtt, mindenki nek alkalmat nyújtanak csekély betéttel szerencsét próbálhatni.

A hizott sertések mintakiállítás.

A hizott sertések mintakiállítására érdekében, mely a kiállítás tartama alatt Kőbányán fog megtartatni, az országos bizottság kívánatosnak látja, hogy a hizott sertések legkésőbb 1885. február és április hónapokban hízalás céljából a kiállítási telepre beállítassanak, mert csak így lehetnek szeptember havában, amikor a kiállítás megtartatik, teljesen kihízalva. Azonban a tenyésztők legnagyobb része, részint anyagi okokból, részint pedig a hízalás gyakorlásához szükséges berendezések hiánya miatt a hízalással maga foglalkozni nem hajlandó; a bizottság tehát kívánatosnak véli, hogy a sertés-hízalók és kereskedők egyesületet alkotnának a végül, hogy a kiállítandó sertéseket a tenyésztőktől már a jövő év kezdetén hízalási célra megvásárolják s azokat a később megalakítandó jury ellenőrzése mellett hízalják. Az ekként megvásárolandó sertések hízalásáról és gondozásáról kizárólag az alakítandó egyesület tartoznék gondoskodni mindamellett azonban a sertések a tenyésztők neve alatt állítatnának ki s mindennemű kintünet és jutalmazás a tenyésztőket fogna illetni. A végül, hogy az előforduló adásvéveknél az eladók vagy vevők kárt ne szenvedjenek, az egyesület által megveendő sertések árát egy hízalókból álló vegyes bizottság állapítaná meg, mely megállapításnál az 1885. január hóban tartandó békésgyulai vásáron kilogramm szerint elérendő árak volnának irányadók.

Ha azonban valamelyik tenyésztő a vegyes bizottság által meg alapítandó árakkal megelégedve nem lenne, jogában áll az illető tenyésztőnek sertést a hizottsertések mintakiállítására szánt csarnokban saját költségén is hízaltatni, mely esetekben csak a szállás használatáért járó s külön megállapítandó díjat lenne köteles fizetni. Az országos bizottság — mint értesülünk — megbizta Pfeifer Mátyást, a kőbányai sertés-hízaló csarnok elnökét, a szobán lévő mintakiállítás rendezésével s felkérte egyuttal, hogy a hízalók és kereskedők egyesületét alakítsa meg s hogy a kiállítás érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.)

Budapest decz. 6. A képviselőház mai ülésén Csanády Sándor constatalja, hogy a ház nem határozatképes, mert nincs száz képviselő jelen. Elnök ez alkalomból szivókra köti a képviselőknek kötelességüket. Az apróbb tárczák (országgyűlési udvartartás, Fiume stb.) részletes tárgyalásabefejeztetett. A belügyi tárcz tárgyalása megkezdett.

Budapest decz. 6. Senyei Pál országgyűlési képviselő kinevezetett.

Arverési hirdetmény.

A Rechnitz Frigyes Bódogfélé árverés a Szikszay József ur piacz-utczai 1824 számú (ezelőtt Dragota-féle háznál elhelyezett süveges czukorra, kávéra, rizsre és szekérke-nőcsre a folyó decz. 8-án délelőtt 9 órakor és a következő napokon, a mondott háznál levő földszinti raktárban és pinczében fog folytattatni.

Debreczen 1884 decz. 6.

A tömeggondnok.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, vasárnap, bérletfolyamban,

II. RÁKÓCZI FERENCZ FOGSÁGA.

Dráma 5 felvonásban

Ita: Ssigligeti Ede.

Dr. Fáykiss

Szepesti kárpátnövény-kivonata

Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesti kárpátnövény-czukorkák.

Egy skatulya használati utasítással 35 krajczár.

Szepesti kárpátnövény-tehea.

Csomag használati utasítással 25 krajczár.

Mell- és tudó betegeknek!

Polgári és katonai orvosok által a legjobb sikerrel használtatnak és ajánlattak köhögés, hurut, rekedtség, köh hurut (számap hurut), néhalaz (influenza), szűkö, mellizs, lékzetű bajok, oldalszúrás, kiféjtett torok gyaladás, tüdő-gyaladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegesetekben. E gyógyszerek valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél.

Fáykiss József, gyógyszerész, Temesvárott (Józsefváros), továbbá: S.-A. Ujhelyben: Reichard testvérek. — Nyiregyháza: Szopko gyógyszerész. Budapestben: Török József gyógyszerész. — Miskolcon: Dr. Csáthy Szabó gyógyszerész. — DEBRECZENBEN: dr. Rothschnek Emil és Tamássy Károly gyógyszerész.

Karácsoni

és

ujévi ajándékok.

Ajánlunk egy dusan felszerelt raktárt

arany, ezüstneműekben,

ékszerekben és órákban

gazdag választékban és a legjutányosabb árak mellett.

Ócska ARANY és EZÜST vették vagy cseréltetik a legmagasabb értékben.

Tisztelettel

Blau Lipót és Fiai.

Legjobb minőség olesó árak mellett.

Üzlethelyiségem szük volta miatt az abban felhalmozott legjobb minőségű:

női, férfi és gyermek cipőket

továbbá

férfi, női és leány posztó Comod cipőket, fiu és férfi csizmákat

tetemesen leszállított árak

mellett árusítom el.

Ezutan is mint eddig főtekrévesem oda irányuland a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemelni.

Tisztelettel

Falk Ottó,

Debreczen, Czegléd utca a városbána alatt a régi takarékpénztár tőszomszédságában.

Videki megrendelések utávétel mellett pontosan eszközöltenek.

Valódi orosz bagaria férfi és fiu csizmák.

Gráci és marburgi férfi cipők.

Különlegességek gyermek és leánycipőkben.

Az érmelléki vasut.

Debreczen, decz. 6.

„Csak néhány nap választ el azon időponttól, midőn az oly rég tervezett érmelléki vasut kiépítési vállalatára Brüll és Kohnernek engedélyezett határidő lejár. Így kezd meg a n. városi „Szabadság“ decz. 4. diki száma a vezércikkét, mely belefűj a harci kürtbe, hogy rajta Biharvármegye ne lehetetlenkedjél, ne anyámasszonyoskodjál hanem erkölcsi elmulasztáshatlan kötelességgel kifolyólag minden telhető áldozattal és segélyvel mozdítsd elő az érmelléki vasut kiépítését, melynek is, meg székhelyednek, kedvesednek szép Nagy-Váradnak is vitális érdeke.

Nagyon értjük városi laptársunk felhívásának indokát, mert mi is belátjuk, hogy az érmelléki vasut ügye a Brüll és Kohner cégnek netalán visszalépésével, de még a szerződés mellett maradásával is új fordulatot vesz.

Ugyanis, ha a vállalkozók nem lesznek hajlandók a tervezett arad-mihályfalvi irányt kiépíteni, ha inkább elvesztik a kauziót, mint annál nagyobb összeget kockáztatásának: akkor az érdekeltségnek új vállalkozó után kell látni, vagy talán erre nem is lesz szükség, mert akad az magától is.

Debreczennek két kézzel kell ennek a netalán bekövetkező alkalomnak az üstökét megragadni, el sem ereszteti mindaddig míg a gőzös végig nem roboghat Debreczen-től Margitáig, vagy — a mi még jobb volna — Zilahig. Ugy tudjuk, hogy az érmelléki érdekeltek Brüll és Kohner vállalkozók ak jelentékeny összegre menő támogatásra kötelezték magokat. Ha ezek a szerződéstől visszalépnek, az érmelléki kötelezettsége is megszűnik. Debreczennek, illetve a nánási vasut részvénytársulatnak tehát, mely a városunktól Margitáig vezető helyi vasutra előmunkálati engedélyt nyert, azon kell tehát ügykeznie, hogy tervének az Ermelléket megnyerje. Igaz hogy Székelyhid, Dioszeg, Margitta városok Várad felé kacsingatnak, de azért ha szépen beszél velők az ember, Debreczen karjaiba is odavetik magokat, hogy ők szívesen csatlakoznak Debreczenhez ha látják, meggyőződnek, hogy Debreczenel szövetkezve valahára biztosan lesz vasutjuk. A két Pályi, Vértes, Léta az meg nem is vágyik másfelé, csak mi hozzánk.

Nem győzzük azért eléggé ajánlani a nánási vasut részvénytársulat nagytekinetű igazgatóságának, hogy a legéberebb figyelemmel kísérje azon tanácskozásokat, melyeket

a Brüll és Kohner cég a legközelebbi szerdán Váradon tartott, melyek talán folytatni fognak. Szerény véleményünk szerint ettől függ, hogy városunk nyereg-e vasuti összeköttetést az Ermellékkal és Szilágysággal.

Ha az említett konzorcium hajlandóan nyilatkozik az elvállalt vasut kiépítésére, akkor aligha le nem kell tennünk a debreczen-érmelléki vasut reményéről, mert Várad és Biharvármegye valószínűleg nagyobb szorgalommal fogják sürgetni a vasut kiépítését s hajlandók lesznek ujabban, nagyobb áldozatokkal is elősegíteni azt. — A „Szabadság“ azt mondja, hogy erre a vasut Váradnak nagyobb szüksége van mint a várad-belényes-vaskohira. Ők jobban tudják mint mi. Nehezen hiszünk el. De annyit tudunk, hogy az érmelléki vasutban Debreczen egy gazdag nagy vidéket nyerne meg, melyet elveszteni káptolhatatlan kár lenne.

Ezért nem szűnik meg e vasut érdekében buzditani. Szükségtelen ismételnünk, hogy mennyi mindent terem e vidék, mennyi mindennel megáldotta a természet, hisz elmondtuk ezt már mi is nem régen lapunkban, elmondták mások, elmondja most a Szabadság vezércikke is. Mindenki tudja.

De ismételjünk azon korábban tett javaslatunkat, hogy a nánási vasutársulat tegye érintkezésbe magát a szilágysági vasut érdekelteivel és kérjen mielőbb engedélyt a margitta zilahi vasut előmunkálataira is. A Szilágyság Debreczen felé gravitál, a mint hogy természetes is. Tegye továbbá magát érintkezésbe a társulat az állammal is, hogy vajjon mennyiben volna hajlandó támogatni a debreczen szilágysági vasut építését. A „Szabadság“ azzal hizeleg magának, hogy a kormány az ő tervezett vasutjának meleg ápolója és pártfogója, mert az hadászati és kereskedelmi fontossággal bír. Azt hisszük, hogy a mi tervünk is megfelel annyira a hadászati és kereskedelmi érdekeknek, mint a váradiaké; kit-kit a maga hite boldogít!

Polgármesteri jelentés november hóról.

I Rendszert.

A rendőrség által különböző vétségek és kihágásokért letartóztatott:

1. emberölésért	2
2. verekezésért	3
3. sikkasztásért	1
4. lopásért	5
5. rendőri kihágásért	30
Összesen	41.

Ezek közül átadott az illetékes kir. bíróságnak 11, rendőri uton megbüntettetett 30.

A városból eltolonczoltatott 40, keresztül tolonczoltatott 17, kényszerutlevéllel kiutasított 1; összesen 58 csavargó.

II. Iparügy.

A rendőri kapitányság, mint I-6 fokú iparhatóság által különféle iparok önálló folytatására összesen 4 egyén látott el iparhatósági igazolvánnyal, még pedig favekás mesterségre 1, heitesságra 2, szatösságra 1. Ezek közül egy idegen illetőségű lévén, ettől „városi díj“ ezimén 10 fit vétett be a házi pénztár javára; az új ipartörvény értelmében ipar díj fejében pedig a 4 iparosból 5 frtjával 20 fit vétett be az ipariskoláztatási alap javára.

III. Honvédelmi ügy.

A m. kir. 46-ik és 42-ik honvéd zászlóalj, valamint a 2-ik honvéd huszárezred megvizsgálására Ghiczy altábornagy nov. 21—24-ig városunkban időzött.

A városunkban elhelyezendő és és kir. 15-ik huszárezred 3-ik századának befogadására új építendő, illetőleg átalakítandó most meglévő kaszárnyák kiépítése tárgyában a vegyes bizottsági tárgyalás megtartott.

A meglévő laktanyáknak, az érettek fizetendő bérösszegek megállapíthatása végett osztályozása iránt megrendelt tárgyalások vegyes bizottságilag szinte megtartottak.

A katonai létszám volt:

1. a köz. hads. részéről 1303 ember 517 lóval
2. a kir. honvéd. „ 455 „ 50 „
Összesen 1758 ember 576 lóval.

A lakosságnál be volt szállásolva, állandóan 140 ember, 70 lóval, mint átvonuló: 5 törzs, 11 főtiszt és 150 legény.

Utóállított 4 egyén.
Pótszámán megjelent:

1. közös hadser. gbel	102.
2. a kir. honvédségtől	88.
Előfogott adatot 3.	

IV. Adóügy.

A lakosság részéről állami adó fejében befizetett:

1876/83. évekről	1511 frt 40 kr.
folyó évről	41991 „ 72 „
késedelmi kamat	352 „ 94 „
Összesen 43854 „ 06 „	

Befizetett továbbá:

Hadmentességi adó	913 frt 16 kr.
Helybeli illeték	521 „ 55 „
Idegen adó	274 „ 64 „
„ illeték	58 „ 97 „
Közmunka-váltás	4601 „ 20 „
Fegyveradó	70 „ — „

V. A községi bíróság ügyforgalma.
Uj panasz jelentett be 255
Ítélettel eldöntött 146
Közbeszóló végzés hozott 41
Egyesség kötött 33
Meggzúnt ügy . . . . . 100.
Vidéki megkeresés érkezett . . . . . 14.
Végrehajtás elrendeltett . . . . . 89.
„ foganatosított . . . . . 58.
Árverés elrendeltett . . . . . 31.
„ foganatosított . . . . . —.

Felbívítel felterjesztett . . . . . 28.
Debreczen 1884. decz. 3.

Simonffy Imre
kir. tanácsos polgármester.

Heller-féle zenélőművek.

A művészet, mechanika és iparterén nincs oly tárgy, mely tökéletessége által oly felhasználható lenne, érdemes karácsonyi ajándéknak, mint az elismer Heller féle zenélőművek, melyeket valamennyi kiállításoknál utóbb Melbourne 1881. és Zürich 1883. az első díjakkal tüntettek ki.

Mit ajándékozhat kedvesebbet és szebbet a férj nejenek, a völégény menyasszonyának, a barát barátjának, mint egy Heller féle zenélő művet karácsonyi ajándéknak? Ez elővárszolja a boldogul élt órákat, nevet és tréfát, vig, s emeli a szívet és kedélyt komoly változataival, elűzi a szomorúságot és buskomorságot, a legujabb társalgó az egyedülletben, sőt betegségben és az otthonvesztétségben is! Egyszóval a Heller féle zenélő műnek egy salonban, betegágyánál s egyáltalában egy jó háznál sem kellene hiányozni. Meggyevezük, hogy az egyes darabok kiválasztása a legfinomabbul van átgondolva, a legujabb s legkedvesebb régi operák, operettek, tánczdarabok és népdák vannak a Heller-féle zenélő műben a legszebben csoportosítva. Szerencsénk van sok udvarnak és magas uraságoknak szállítója lehetni.

Vendéglősök, czukrázások, vagy bármely hasonló üzlet számára nincs egyszerűbb és biztosabb vonzerő, vendégek és vásárlók maradó megnyerésére, mint egy ily mű. A mint több oldalról bizonyítják ily üzletek bevétel megkészeződtek, amiért minden vendéglősnek és üzlet tulajdonosnak, kik e zenélő mű birtokában még nincsennek, annak sürgős megszerzése eléggé nem ajánlható, annál inkább, mivel kívánatra fizetési kedvezmények is engedélyeztetnek. Azon lelkes uraknak, kik hivatásuknál vagy lakhelyük-nél fogva hangversenyekben nem vehetnek részt, egy ily zenélő mű a legszebb és leg-állandóbb élvezetet szerzi meg.

A t. pap uraknak, kik állásuknál fogva hangversenyekben sat részt nem vehetnek, „legnagyobb és tartós élvezetet nyújt egy ily zenélőmű.

Egy a télen rendezendő sorsjáték 100 darab zenélő művel 20,000 frank értékben, viszhangra fog találni, mert minden vevő egy kis zenélő dobozt kap s e mellett egy nagymű birtokába is juthat; minden 25 frankért egy részletsorsjegy adatik. Gazdag tartalmu képes árjegyzékek és a sorsolási terv kívánatra bérmentve küldetnek.

Mindenkinek ajánljuk, hogy a legkisebb zenélő doboz megrendelésénél is egyenesen Bernbe a gyárhoz forduljanak, mert sok helyt oly Heller-féle műveket árulnak, melyek valóban nem azok, Minden valódi mű és doboz I. H. Heller névnyomattal van ellátva, mely figyelembe veendő. A gyár Nizzán kívül sehol sem tart raktárt.

Ez az eset 10 évvel ezelőtt történt. Tollhegyi Dini kineveztek s most Nellikének udvarol. Azok a „kis aranyos bogárkák“ pedig elrepültek a háztól az iskolába.

Az élvezetes felolvasást zajosan megtapsolta és megéljenzte a hallgatóság.

A szegény Nelli története

Ezután következett a Gáspár Imre felolvasása: „A szegény Nelli története“ verses elbeszélés, melyet Pálffy György színtársulatunk ifjú lyrai szerelmese olvasott föl igen szépen, miután szerző — mint ő maga kijelenté a hallgatóság előtt, nem merte e hosszas lélegzetű költeményt az ő nőgrádmegyeyi palócosz kioltására bízni.

A szegény Nelli története pedig ez: A fővárosi színházban az „Afrikai nő“ adják, melyet Nelli, ki egy kis vendéglőben szolgál, a karzatról néz végig. A primadonna dicsősége után felárad az ő heves vágya is, és midőn hazatér könnyen enged egy szerelem valló színész rábeszélésének, hogy legyen az övé, hiszen ő megnyitja előtte a dicsőségnek olyan forrón öhajtott útját. A szép Nelli kardaloknő lett s végtelen boldog szerelmében. A színész nem gyalázzal szerette, tisztelettel, tisztán, de egy pár év múlva mégis hűtelen lett hozzá. Nellit ez megtörte, beteg lett, kórházba jutott, mikor onnan kikerült — mindenkitől elhagyatva öngyilkosságra gondolt s már kint is volt a Dunaparton. De mégis visszatért a borzasztó gondolatától; késő éj volt, a színház felé siet, onnan befordul egy mellékutczára; amott jön az őrárt. Milyen szegény, gyalázat lenne, ha börtönbe vinnék! Bemenekül egy nyitott ajtón. Minden olyan ismerős, képek, butorok. A koresmáros megismeri. Megbocsát neki. Tehát honnan a sors felkapta, ugyanott teszi le.

Az egyszerű, történet igen szép költői nyelvezettel van feldolgozva, — s megérdemelt zajos tetszésben részesült.

Télen.

Süvölt, fúvölt, kinn a vihar
Megrázza ablakom.
— Csak hajtsd vállamra a fejed
Kicsiny, kis anyádom.

Nézd, hogy dideregnek kívül
A járó emberek
Ajukak állt a tél-virág:
A zuzmára remeg.

Nézzed, hogy csapja a havat
A szél arcunk közzé
— Ölelj, ölelj, fehér karod
Fonjad, nyakam köré.

A kandalló nyájas tüze
Magasan felloboog.
Kis szíved, mint a törbe esalt
Madáré ugy doboog.

Dühönghetsz kívül Tél apó
Dühöd csak kívül dől
Itt benn minálunk a Tavasz,
Rózsás Tavasz virul.

Vértesi Gyula.

A depr. felolvasó kör es-télye.

V.

Nagyszámu diszes közönség hallgatta gatta meg csütörtökön ismét a felolvasó kör felolvasását. Ezuttal gr. Dege n f e i d J ó z s e f főispán ur elnökölt.

A kis aranyosok.

Könyves Tóth Kálmán lépett először az asztalhoz, ki egy csinos humoreszket olvasott fel: „A kis aranyosok“ czimvel. Mielőtt azonban hozzákészdedett volna, a hölgyközönséghez fordult s a nők szavazat jogára hivatkozott, hogy szavazással döntsék el, vajjon tudományos, komoly, vagy pedig szórakoztató humorisztikus tárgy felolvasást tartson-e. Mely esend következett, egyik mellett sem emelkedett hang. E néma közvélemény aligha nem az utóbbi mellett nyilatkozik — gondola a felolvasó — s a már említett humoreszket vette elő. Tollhegyi Dini tiszteletbeli fogalmazó szomorú

kalandjait adta elő, melyeken az elnök pártfogását kérendő, ennek „amerikai rendszerben nevelt“ gyermekei miatt esett keresztül. A szerencsétlen Tollhegyi Dini ugyanis egy ajánló levéllel az elnökhöz ment, hogy valami jövedelmező állásba kineveztesse őt esedezzen. Volt is az elnöknel, de bizony elfeledte ő azt átadni. Pártfogója dühös lett ő reá, a miért oly ügyetlen, oly felbőkevény volt s felfogadja, hogy többet meg az apja fiát sem ajánlja. Tollhegyi Dini hogy magát igazolja, elbeszéli, hogy milyen szerencsétlenül járt az elnök háznál.

Sza'on ruhában, melyet törlesztésre vásárolt ment az elnökhöz, kinek házában azonban szerencsétlenség szerencsétlenség után érte, egyik malheur a másikát követte. Mindjárt az előteremben a kis Czézár nyilvesszőjével az orrát meglötte, pedig a mint a kis hanczut mondta a szemét vette ezéba s mikor a belépő házi asszony parancsára azt a gonosz vesszőt a szobaleány elvette tőle s hogy vissza nem kapta Czézár bosszút állott azért a szegény tisztb. fogalmazón, mert a mint egyet előre akart lépni, a kis hős gáncsot vet lábának, egy másik pedig hátulról meglökte ugy, hogy ő négykézláb bukott el a sima padlón. E pillanatban lép be az elnök, ki rögtön dicséretekkel halmozza el az ifjút, hogy milyen hamar gyermekké tud lenni a gyermekek között.

Nagy nehezen feltápaszkodott s nagyságos elnök ur bevezette őt az elfogadó szobába, itt újabb malheur éri, mert bele talált útni a kis leányka kötöttyébe; a kapott fájdalmat milyen könnyen kikerülhetne volna, ha a kis leányka figyelmezteti őt a türe. De hát — daczára annak, hogy látta ezt — nem szólott semmit, mert mint mondta — a mama arra tanítja őt, hogy nem illik sokat beszélni. Az apa elkezd most dicsérni gyermekeit, ezeket a „kis aranyos bogárkakat.“ Czézár valóságos római jellem, olyan mint egy imperator, Misi már most hasonlít Munkácsyhoz, az ő könyveit gyönyörű ábrákkal pingálta tele. Az apa meg is mutat egyet az ifjunak, de bizony ez nem ismer fel semmit abban az ákonbákban, mely az elnök szerint madáresportozatot mutat. Ez a harmadik meg költő mint Hugó Viktor, versben s irodottára kaczagat, dajka meséket csinál s kadeneziákat tarog. Míg ezek a dicséretk

folynak Czeczár ráült Tollhegyi térdére, s korbácsával olyanokat ütött rá, hogy a tiszt. fogalmazó csak úgy jaddalt belé. A mulatságot Misi is megkivánta s másikterét is lövő tette. A papa meg a mama még biztatták a jó bácsit, mert máskor csak úgy fog velők játszani.

Végre leakarja tenni a két lovagló gyermeket, hogy valahára átadja az ajánló levelet, — midőn Viktor hátulról nyakába ejti a vajas kenyéret. — Nosza a többiek neki estek a vajas kenyének s ott osztokodnak a törlesztésre vitt kabátban. A mama szappan gyökéret ajánlj; a papa pedig, ki ugy látszik mégis csak megokolta a gyermekek magaviseletét parancsolja, hogy kérének engedelmet. Viktor szót fogad: „Hissen én azért tettem, mert akartam!“ Az apának tetszett a felelet s elkezdte magasztalni gyermekeinek öszinteségét, melyre őket ő maga neveli.

Ez még mind nem volt elég a szerencsétlenségből. Berohan a kis Nelli, hogy a bácsi nagy magas kalapjába bele ültette a „Gyémautót“ s kilyukadt a teteje. Ez már mégis sok volt Hiszen Tollhegyi Dini azt a figarót egy barátjától kérte kölcsön, s hogy rá parancsolt, még esernyőt is adott védelmére, pedig teljesen tiszta idő volt. A nagyságos elnök ur kárpótlásul átadja a magáét. Mit ér az neki, mikor egész fejt elnyeli, a mint felteszi. A nagyságos asszony meg rá támad, hogy miért is nem jön hivatalos órában!

Ilyen kényelmetlen helyzetben nem csoda, ha elmegy a kedve a kinevezés kérését ismételné s az ajánló levelet átadni. Se lát, se hall, szinte futásnak ered, hiába kiabál utánna az elnök ur, hogy adja át hát azt az ajánló levelet. Még egy malheur következik. A mint a lépésön siet lefelé, rá talált lépni a kedves kis Gyémántra, ugy hogy az fájdalommal felsikoltott. No majd lesz neki ezert! Egy ötlete támadt, hogy tovább ne nyágygjon a kis ölel, zsebre dugta s még száját is szorosán befogta. Bizony menetközben levegő hiányában megfűt az a kedves kutyácska. Köröztek aztán. Milyen nagy szerencse lenne, ha visszavihetn, hogy ő találta meg az utcza. Rögtön meggyerne őt által a nagyságos asszony kegyét. De nem lehetett.

A szabbogár és muszkák alapos, tökéletes kiirtását legutolsó szikráig egyesegyedül

Zacherl

svábbogár-porával

lehet elérni

Csak akkor valódiak, ha eredeti üvegekben név és védjeggyel vannak ellátva. Kapható azon kereskedőknél, kiknek kirakataiban erre vonatkozó fatragasz van.

Az első valódi alkalmazott Hoff János-féle malátakivonati csukorkák két papírban vannak

Hoff János malátakivonati egészségi-sűr 1 üveg 60 kr. **Hoff János összpontosított malátakivonat** 1 üveg 1.12, kis üveg 70 kr.

Egy millió előismerés meggyógyultaktól, orvosi és gyógyintézeti gyógyjelentések ezrei bizonyítják gyógyhatását.

Hoff János mell-malata csukorkák 60, 30, 15 és 10 kr-ával csakis két papírban valódi. **Hoff János malata egészségi csokoládéja** 1/4 ko. I. frt 2.40, II. frt 1.60. 1/2 ko. I. frt 1.30, II. frt 90 kr.

Mell és emésztési gyengeségek, hurutos affekciók, vérszegénység és elgyengülés ellen.

Hoff János urnák

a malata kivonatok feltalálójának és gyártójának, es. k. udvari szállítója Európa legtöbb fejedelmeinek, stb. Bécsben, I. Graben, Bräunerstrasse 8.

13 üveg malata-egészségi sűr és 1 ko. malata-chocoládé vétele után hamar és tökéletesen meggyógyultam hurutos bántalmamból. A Hoff János-féle malata-csukorkák igen nyugtató hatásúak. Csak azért folytatom ezen gyógymódot, hogy a durva idősárok ellen védejem magam, kérek tehát újabb küldeményt. Legmelegebb és őszinte tisztelettel

baró Maria du Mont szül. gróf Batthyányi.

Szabadbathány, 1883. december 8.

Kérek 6 zacskó kitérő Hoff János-féle malata-csukorkából utánvéttel.

Tisztelettel **Andreoli-Batthyány grófné** Szabadbathány Alba mellett.

Orvosi gyógyjelentés.

Szeged (Bácska) 1882. jan. 3.

Mintán az ön Hoff János-féle malata-kivonatai némmel minden váratlanul felüli jó hatással voltak, kérek újonnan 13 üveg malata-egészségi sűr és 1 zacskó Hoff János-féle malata-kivonati csukorkát.

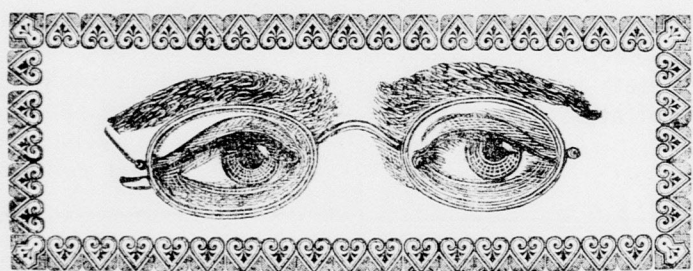
Tisztelettel **Dr. Kugler József**, községi orvos. Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmos, Geréb Fülöp és Varga Lajos uraknál. Nyíregyháza: Korányi Imre gyógy. Eger: Kölnér L. Buzáth L. Irgalmasok gyógyosztáza. Miskolc: dr. Szabó Gyula gyógyszer. Mór Károly. Nagyvárad: Heringh S. Molnár L. gyógyszer. Kiss S. Jankó Antal. Szathmár: Jakó Mihály, továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyosztázaiban.

60 magas kiütemítés. Alapítástott 1847. Bécsben és Budapeston 1861 óta

Színházi látcsövek!

FISCHER JAKAB

lát szerész
DEBRECZENBEN.

Ajánlja legkitűnőbb szintelenített

Színházi látcsöveket

különféle ízlés szerint készítve 5 frt és feljebb.

Szemüvegek

lorgnettek és orrcsipek minden szemüveg használóknak, u. m. TAVOLLÁTÓ, RÓVIDLÁTÓ, GYENGELÁTÓ, FÉNYKERÜLŐK és SZEMSZENVEDŐKNEK.

ÚJ ORVOSI HEVMÉROK (maxima)

szobába, ablakra és fürdőhőmérők.

Aneroid légsúlymérők

teljesen kipróbálva, nagyító lencsék, összehelyezett görbcsövek, (Mikroszkop), irányított, vízszintmérők (libella), folyadék mérők, úgy könnyebb, mint nehezebb folyadékoknak, valamint minden a légszerzési szakba vágó cikkek legkitűnőbb és legjutányosabban kaphatók.

Megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

Püdő, torokbeteg (sorvadásban szenvedők) és Asthma-betegek

figyelmeztetnek a belső Oroszországban általam felfedezett gyógynövényre, mely „Herba Homeria” nevet után neveztem. Ezen orvosság sokszorosan megkísérlet és 5000 köszönő levél által bizonyított iser idű bronchiit és tüdőhurutok, tüdővész, elnyákasodása a légszerzési szerveknek, általában pedig Asthma ellen, csomagonként a 60 gramm 2 napra 70 kr-ért kapható. A „Homéria” gyógyhatásáról megjelent könyvek 15 kr. bélyegben való megküldés után kaphatók. Postán csak 5 csomagtól kezdve küldetnek.

Minden csomag az itt látható törvényes védjeggyel és névadásommal ellátva, mely a n. é. közönséget különösen figyelmeztetem.

Valódi csak akkor, ha általam a „Homéria” feltalálója és elkészítőjéről vétetik. —

Homero Pál

TRIESZTBEN (oszirokország).

NAGY PÉNZ-SORSOLÁS.

500,000

márka

mint le nagyobb nyere ményt, nyujja a leggyorsabb esetben Hamburg állam által garantizott pénz-sorsolása. illetve

- 1 díjny. á m. 300000
- 1 nyere. á m. 200000
- 2 nyere. á m. 100000
- 1 nyere. á m. 90000
- 1 nyere. á m. 80000
- 2 nyere. á m. 70000
- 1 nyere. á m. 60000
- 2 nyere. á m. 50000
- 1 nyere. á m. 30000
- 5 nyere. á m. 20000
- 3 nyere. á m. 15000
- 26 nyere. á m. 10000
- 56 nyere. á m. 5000
- 106 nyere. á m. 3000
- 253 nyere. á m. 2000
- 6 nyere. á m. 1500
- 515 nyere. á m. 1000
- 1036 nyere. á m. 500
- 23020 nyere. á m. 145
- 19463 nyere. á m. 200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20

összesen 50,500 nyere mény és ezenkívül még egy díjnyere mény hét osztályban öt hónap alatt kisorsoltatik.

A nyere mények kifizetése tervszerűen és pontosan államgaranciával történik. Ha netalán a megrendelő nem volna megelégedve a sorsolási tervvel, akkor készséggel visszavesszük a sorsjegyeket lúzás előtt és visszafizetjük az összeget, kiváonatra előre is beküldjük ingyen a sorsolási tervet betekintés végett.

Mintán ezen új nyere ményhúzáshoz számos megrendelést várhatunk és hogy ezek pontosan teljesíthetők legyenek, kérjük a megrendeléseket lehető legkorábban mindenesetre azonban

1884. december 10-ike

előtt, az alóliit fősorsolási irodák egyikébe közvetlenül elküldeni.

M. Stein | Valentin & Co.

Steinweg 5

Hamburg.

Königstrasse 36-38

Hamburg.

Mindenki nálunk abban az előnyben részesül, hogy a sorjegyét közvetlenül és mind a közvetítő mellözésével vásárolhatja, ennél fogva nemcsak a hivatalos nyere mény-lajstromot kapja a lehető legrövidbb idő alatt felszólítás nélkül, hanem az eredeti sorsjegyeket is a tervszerűen megállapított árban minden felülfizetés nélkül. Az I. oszt. nyere ményhúzás hivatalosan fé. dec. 10 és 11-re van megá lapitva.

NEMES GÁBOR

Debreczenben, főtér a városházával szemben.

Férfi, női s gyermek lábbeli rakktár.

Férfi, női s gyermek lábbeli rakktár.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt kitűnő minőségű férfi, női és gyermek lábbelieit méltányos áron és pontos, gyors kiszolgáltatás mellett; — ugyasbeti mérték után és mindenféle lábbelik a legjobb anyagból a legrövidbb idő alatt készülnek; valamint a vidéki megrendelések utánvétel mellett azonnal a lekülsim-retesen eszközöltetnek.

Mérték szerinti megrendelések legpontosabban.

Fenyvessy Béláné

női divatterme
f. é. december 1-én

a czeplőd utczai volt Bánky jelenleg Kardos ház első emeletére helyezteik át.

A jelenlegi helyiségben, Váro d-utczá 2130. sz. a megyeház mellett pedig ez ideig a készlet

tetemesen leszállított áron

árusítatik el, mely ritka alkalomra

legújabb divatu női és gyermek kalapok, főköttök, fejdíszek stb.

olcsó áron

besszerzésére a n. é. hőgykőszönég tisztelettel figyelemztetik.